REDACȚIUNEA, Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate se primesc la Administrațiune în Brașov și la următoarele BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

„GAZETA" iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 65. Brașov, Joi 22 Martie (4 Aprilie) 1907.

Merg orbiș înainte...

(*g*) Tot mai mult și mai cu tărie se manifestă adânca nemulțumire a popoarelor nemaghiare din Ungaria cu politica de naționalitate și culturală maghiară, dar guvernanții, în loc ca, ținând seamă de aceasta, să-și schimbe atitudinea, merg orbiș înainte și întind tot mai tare coarda.

După luptele lungĭ și sângeroase din veacurile ultime pentru libertatea conștiinței, pentru drepturile omului și pentru independență, când toată lumea civilisată se frământă cu deslegarea chestiunei egalei îndreptățirĭ naționale și cu marea problemă socială, cum să poată trăi în pace și demn de omenire față de capital și proprietatea mare de pământ, enorma mulțime a acelora, carĭ nu posed nicĭ capitalurĭ nicĭ pământ, ci trăiesc din lucrul mânilor lor — guvernele maghiare n'au mai mare grije și râvnă, decât maghiarizarea.

Dacă ar încerca cineva să facă să cânte cutare pasăre în glasul alteia, uitând pe al său pentru tot-deauna, el ar trece de un om smintit. In țară la noi încercarea de a le răpi la zece milioane de cetățeni graiul firesc și a-i face să'și însușiască alt graiu, nu numai că nu trece de lucru nebunesc și fără de folos, ci din contră în ochii mulțimei de patrioți privilegiați, trece nu numai de ceva permis, ceva bun și esecutabil, ci chiar de o datorie a guvernului, de o necesitate de stat. Semn, că aceia în mâna cărora reaua soarte a pus frânele destinelor țării, nu înțeleg spiritul timpului, nu știu alege între bine și rău, posibil și imposibil, folositor și lucru deșert, sunt fantaști, lipsiți de judecată sănătoasă, sau dacă nu, atunci sunt oameni neconștiențioși, cari cu voie pierd timpul scump, atât de trebuincios pentru deșteptarea și luminarea popoarelor rămase îndărăpt, cu esperimente păcătoase, cari periclitează pacea și buna înțelegere dintre ele și compromit viitorul țării.

Dacă nu s'a putut pune capăt crâncenelor lupte pentru libertatea conștiinței și drepturile omului decât priu libertate și egalitatea, nici lupta pentru drepturi naționale, provocată de șoviniștii noștri violenți cu atâta ușurință și în mod atât de neconștiențios, nu poate să înceteze decât prin egala îndreptățire națională.

Sau crede oare guvernul, care s'a făcut unealta pornrilor nenorocite șoviniste, că mulțimea acelor cetățeni cari emigrează în America, ca acolo să-și câștige ce nu-și pot câștiga aici acasă pentru susținerea familiilor lor și pentru-ca să acopere enormele greutăți impuse lor de stat, văzând în America adevărata dreptate și egalitate ce domnește acolo între popoarele de diferită naționalitate și religiune, întorcându-se acasă, se va însufleți pentru scrintiturile pedagogice ale lui Apponyi? se va va însufieți pentru niște apucături menite în cele mai multe cazuri a asigura sinecure patrioților născuți domni și a delătura din cale concurenți periculoși nemaghiari la pânea ce o dă statul? crede oare că nu vor deschide — dimpotrivă — lupta cea mai crâncenă și înverșunată contra tendințelor ce vor să-i despoaie de limba și naționalitatea lor și să schilăvească spiritul copiilor, năcăjindu-i a învăța, ce nu precep de loc sau cu mare greu și rău?

Ar trebui să-și aducă aminte că Francezii, cari au mers pe pământ american, ca să ajute Americanilor a-și elupta libertatea în contra Englezilor, au adus, venind acasă, semânța libertății pe pământul Franciei și că ei au fost urzitorii revoluțiunei celei mari, a căreia valuri ajungând în 1848 și pe la noi, au scăpat pe iobagiu din jug și omenimea de o rușine purtată multe sute de ani?

A guverna însemnează a prevedea. Ceva despre ce guvernele unguresti n'au dat până acuma nici o probă. Vedem numai luptă oarbă de partid pentru „barba popii", deoarece în ultima analiză toate guvernele — și cel în care șed azi independiștii ajunși la puterea mult dorită — își fac acelaș curs; vedem poftă de putere, ca să se căpătuiască neamurile și aderenții partizanilor; vedem desconsiderarea și călcarea legilor, unde le vine la socoteală.

Prevedere, adecă măsuri luate pentru delăturarea relelor, ce ne amenință și pe noi și-și aruncă deja umbra înainte, și cari pot dintr'un minut într'altul să dee foc materialului esplosibil îngrămădit și la noi, nu vedem nicăiri în acțiunile ocârmuirei. Ori doară prevedere să fie când guvernanții unguri, — cari văd deja de ani sbuciumându-se puternica Rusie în sângele său, și săvârșindu-se cele mai oribile fapte ale terorismului îndreptat din sus în jos și de jos în sus, fără să poată ajunge la un capăt, și cari văd flacările ce au isbucnit în regatul vecin și sângele ce se varsă acolo din cauză că nu s'au luat mai iute măsurile, cari să iau acum, pentru îndreptarea neajunsurilor, de cari sufere țărănimea, — n'au alt lucru mai urgent și mai important, decât să umble după potcoave de cai morți, adecă după maghiarizare?

Dieta ungară va ținea mâne, Joi, prima sa ședință după vacanțele Paștilor, în care se va începe desbaterea proiectului școlar a lui Apponyi cu privire la salarisarea învățătorilor confesionali și comunali.

Tratările pentru pactul economic între Austria și Ungaria se vor relua pe la mijlocul lunei curente. Până la terminul acesta guvernul ungar va căuta să informeze cercurile politice asupra stadiului, în care se află tratările pentru pact. Comisiunea economică a dietei se va întruni deja zilele aceste pentru a continua desbaterea tarifului vamal autonom și cu aceasta ocasiune ministrul Kossuth are de gând să facă unele enunciațiuni cu privire la pactul economic.

Comitetul districtual săsesc din Bistrița a votat o resoluțiune cu privire la proiectul Apponyi, în care se zice, că dacă majoritatea dietei nu va accepta dorințele deputațilar sași cu privire la susținerea intactă a autonomiei legale a bisericei ev. săsești, *deputații sași să respingă cu cea mai mare energie întregul proiect și să voteze contra.*

Darea de samă a deputatului Lengyel. Deputatul Lengyel Zoltan s'a prezentat Duminecă înaintea alegătorilor săi din Zilah, ținându-și darea de samă. Lengyel a fost însoțit de deputații Eötvos Carol și Uray Imre. După Lengyel a luat cuvântul Eötvös exprimându-și speranța, că în curând va sosi timpul, când se va pune în lucrare serioasă realizarea ideilor independiste, iar dep. Uray a atacat cu violență partidul independist și 48-ist și îndeoseb pe Francisc Kossuth.

Adunări poporale.

Adunarea de protestare dela Făgăraș.

(Raport special al „Gaz. Trans.")

Făgăraș, 2 Aprilie.

Adunarea de protestare convocată de fruntașii români din Țara Oltului a avut un succes splendid. La adunare au venit Românii în masse mari chiar și din cele mai depărtate comune, așa că sala, curtea și coridoarele hotelului »Lauritsch« au fost ticsite de popor și cu toate acestea mai mult decât jumătate din cei de față, din lipsă de loc au fost nevoiți să stea în piață, în fața hotelului. Au participat la adunare peste 10,000 Români în frunte cu mai bine de 100 preoți.

Adunarea în mijlocul unei însuflețiri ne mai pomenite pe la noi, a deschis-o deputatul naționalist Dr. *Nicolae Șerban*, care în cuvinte călduroase și bine alese a arătat scopul acestei adunări. Își exprimă bucuria, că vede pe fruntașii și poporul țării Oltului manifestându-se atât de imposant și luptându-se bărbătește contra atacului ce ne amenință.

Dr. Nicolae *Șerban*, fiind proclamat președinte, dă cuvântul advocatului Dr. Ioan *Șenchia*.

Advocatul Dr. *Ioan Șenchia* într'o vorbire clară și la înțelesul poporului, plină de sentiment, aruncă o privire asupra trecutului poporului român, arătând suferințele cele multe îndurate de el și luptele

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

De prin Ardeal.

Legende despre comorĭ.

II.

Credințe și legende interesante despre comorĭ ascunse găsim pe la Cluj și pe valea Someșului. Intre ele este remarcabilă legenda fantastică despre o enormă comoară aflătoare în muntele Țigăneasa. Acest munte își înalță coama spre vest dela comuna Măgura, în munții Gilăului, între Someșul-rece și afluentul său Răcătăul. Este probabil, că pe aicĭ va fĭ stătut odinioară cetatea ducelui nostru Gelu.

Legenda comorilor din Țigăneasa are un trecut mai bine de doi secolĭ. Vechimea ei să poate constata din acte oficioase, ce să găsesc în archiva țării Ardealului. Ea se înrădăcinase odinioară așa de tare în popor, încât îi dădu crezământ și contele Steinwille, comandantul militar al Ardealului în secolul XVIII-lea. Köleséri ne spune în cartea sa,*) că Steinville s'a interesat de afirmativele comorĭ și a dat ordin să se caute.

Oamenii au fost sedușĭ a crede în existența comorilor din Țigăneasa cu deosebire prin un »testament« ciudat.

Pe la începutul veacului al XVIII-lea trăia în Cluj un măiestru, cu numele Pavel Varga. Acesta să îmbogăți repede, ca din senin și în curând să răspândi vestea că el a găsit comori mari în pământ. In anul 1716 Varga fiind greu bolnav și simțindu și aproape sfârșitul, a făcut un testament cu următorul titlu:

»Testamentul lui Pavel Varga din Cluj despre comorile lui Dariu-împărat, aflătoare în muntele Țigăneasa«.

In scripta sa Varga zice între altele:

»Auzind eu, că în muntele Țigăneasa s'ar afla comori, am luat cu mine doi tovarăși și trecând Someșul, la muntele Țigăneasa am dat de un părău. In alvia lui am găsit pulbere de aur, din care ne-am umplut toți trei căciulele. Mergând pe părău în sus, dădurăm la un loc fortificat de la natură de o cetate; ea era surupată până în temelii, dar poarta îi stătea încă«...

In cele ce urmează, Varga povestește apoi cum au căutat ei comoara și în fine au aflat o gaură suterană, în care văzură »o strălucire mare, ca și când ar arde o lumină«.

Invocând numele Domnului au intrat în suterană. De aici înainte Varga descrie cu o fantazie vrednică de invidiat comorile nenumărate, ce le-au găsit sub pământ.

»Gaura — zice el — să lărgește îndată după întrare. De două părți stăteau legați doi ogari din argint curat și cu ochii de diamant. I-am pipăit și apoi am mers mai departe. Indată văzurăm doi lei cari erau cu totului tot de aur și aveau ochii de pietre scumpe. Mai înlăuntru dădurăm de un om, care ședea pe un scaun de aur și ținea în mână un baston de aur. Omul asemenea era făcut din aur, iar scaunul era țintuit cu pietri scumpe și strălucea ca lumina soarelui în întunecime. Acesta era împăratul Dariu și în fața lui stăteau înșirați doisprezece regi cu coroane pe cap, toți din aur și împodobiți cu pietri scumpe. Mai încolo aflarăm un fel de pivniță, în care erau niște scrisori, dar — zice Varga cu șiretenie — nu le-am putut ceti, căci nu erau scrise nici ungurește, nici latinește. Tot în pivnița aceasta să aflau o mulțime de buți și vane de argint, le am numărat și erau cu totul 366 toate pline cu bogății fără de sfârșit. Mai erau aici figuri de oameni și de copii din aur și argint, apoi diferite acareturi, vase, pahare, farfurii nenumărate«..

După-ce în felul acesta înșiră scumpeturile conclude, că atâtea comori se aflau acolo sub pământ, de ar fi destule la toți locuitorii Ardealului și copiilor și nepoților lor, de oarece »peștera e foarte vastă, așa că s'ar putea întoarce prin ea 16 cară cu boi«.

Cei trei străini intrați în împărăția lui Dariu, să încărcară cu bogății și apoi eșiră la lumina zilei și astupând gura peșterii cu pietri și frunzar, jurară că nu vor întra nici când în peșteră unul singur fără de ceialalți. Cei doi tovarăși să duseră din Cluj, unul la Giula și celălalt la Cașovia, în Ungaria.

Aci Varga mai descrie, dar neprecis, locul unde să află peștera cu bogății și apoi își încheie testamentul astfel:

»Dacă toate aceste, ce le-am spus nu sunt adevărate, în ceasul morții zic să nu mă rabde Dumnezeu sfântul să-i văd împărăția și luminata-i față și să nu mi-să ierte nici când păcatele, și sufletul să-mi fie osândit la vecinice munci în iad dacă lucrul n'a fost așa. Anno 1716. 26 Iulie.«

Testamentul acesta s'a păstrat zeci de ani în mai multe exemplare pe la diferiți oameni. Unul din aceștia locuitor în Pesta, a avizat la 1809 guvernul ardelean, că el are în original testamentul lui Varga din anul 1716 și roagă guvernul să erueze starea adevărată a lucrului. El — zice respectivul — e aplicat a trimite testamentul sau să-l aducă în persoană la Cluj.

Guvernul i-a răspuns prin primăria Peștei, că »povestea aceasta esistă în popor

*) Sam. Köleséri, Auraria romano-dacica, 1717, ed. II. 1780.

cele grele purtate pentru apărarea pământului strămoşesc, a limbei, a datinelor şi a credinţei româneşti. Arată că Românii totdeauna au fost patrioţi adevăraţi, căci totdeauna şi-au jertfit sângele şi averea lor, apărând cu vitejie patria comună şi Tronul.

Spune că la 1848 poporul român s'a proclamat pe sine de liber şi egal îndreptăţit cu celelalte popoare şi şi-a eluptat singur libertatea. Arată că poporul român din sărăcia sa, neajutat de nimeni şi-a ridicat biserici şi şcoale, pe cari le susţine cu munca şi jertfa sa, iar acum prin proiectul de lege despre şcoalele elementare guvernul vine ca să puie mâna pe acelea, să scoată limba românească din şcoală cu tendinţa de a ne desnaţionaliza.

Arată şi combate cu deamăruntul dispoziţiile vătămătoare ale proiectului, spune poporului că sarcinele cele nouă tot pe umerii lui vor cădea fără ca să fie el stăpân pe şcoala şi biserica sa.

Arată urmările păgubitoare ale acestui proiect pentru patrie şi buna înţelegere a popoarelor conlocuitoare. Arată lupta energică purtată de Archiereii şi deputaţii noştri naţionalişti, îşi exprimă mulţămita şi încrederea faţă de ei şi declară că în faţa primejdiei popor şi cărturar să fie un trup şi un suflet, o inimă şi un gând. Incheie cu un energic protest în contra proiectului de lege şcolar.

Vorbirea advocatului Dr. Ioan Şenchia a fost des întreruptă de furtunoase aplause şi a stârnit în popor un entuziasm ne mai pomenit în ţara Oltului.

Advocatul Dr. *Octavian Vasu* luând cuvântul, arată primejdia, cu care acest proiect ameninţă limba şi cultura noastră românească, cele mai scumpe odoare ce le avem, dovedeşte că guvernul actual calcă în picioare cu acest proiect legile fundamentale ale ţării şi vatămă autonomiile bisericelor noastre şi periclitează pacea şi buna convieţuire a cetăţenilor acestei patrii.

Combate politica nechibzuită a guvernului actual, care în loc să prezinte un proiect pentru întroducerea sufrajului universal spre mulţămirea majorităţii cetăţenilor, prezintă acest nefericit proiect şcolar, pentru ca să resvrătească naţionalităţile nemaghiare din această ţară.

Faţă de un astfel de atac toţi Românii dela vlădică până la opincă sunt datori să se lupte bărbăteşte.

Vorbele pline de simţ ale oratorului au electrizat întreaga adunare, fiind acoperite cu sgomotoase aplauze şi producând o însufleţire cum nu s'a mai văzut în ţara Oltului.

In urma acestora, advocatul Dr. Ioan *Şenchia* ceteşte următorul proiect de resoluţiune:

Proiect de rezoluţiune:

Românii din ţara Oltului (cercul Făgăraşului şi al Arpaşului) întruniţi în adunare poporală la 2 Aprilie 1907 st. n. în Făgăraş după o discuţie serioasă asupra proiectului despre salarizarea învăţătorilor dela şcoalele poporale, confesionale şi comunale, au adus următoarea

H o t ă r â r e:

Deoarece din proiectul de lege despre salarizarea învăţătorilor dela şcoalele confesionale şi comunale, înaintat prin ministrul de culte camerei deputaţilor, se vatămă adânc drepturile autonomice, asigurate prin legi fundamentale, ale bisericelor româneşti de a înfiinţa şi susţinea şcoale cu limba lor şi de a dispune liber asupra acestora;

deoarece prin acest proiect se ţinteşte scoaterea limbei româneşti, la care ţinem mai mult decât la viaţa noastră, din şcoalele noastre confesionale şi comunale, făcute şi susţinute din munca, şi averea poporului român, şi înlocuirea ei cu limba ungurească, prin urmare se ţinteşte desbrăcarea naţionalităţilor nemaghiare de limba, legea şi obiceiurile străbune, deci maghiarizarea lor meşteşugită ceea ce nici când nu se va putea ajunge, căci e în contra legilor dumnezeeşti, a legilor fireşti şi a dreptului natural;

deoarece prin proiectul acesta de lege se face cu neputinţă copiilor de şcoală aşi câştiga în limba lor, cu care s'au născut şi crescut, cunoştinţele de lipsă pentru viaţă şi pentru desvoltarea şi înaintarea lor culturală, morală, bisericească şi patriotică, şi astfel este ameninţată şi împedecată nu numai limba şi legea noastră românească, ci înaintarea culturală a majorităţii nemaghiare a locuitorilor patriei noastre;

deoarece noi Românii, cei mai vechi şi mai credincioşi fii ai patriei noastre comune, unde aproape de 2000 de ani am trăit ca Români şi creştini jertfindu-ne în toate vremurile sângele şi averea noastră pentru tron şi patrie, voim şi suntem hotărâţi, ca pe pământul nostru strămoşesc să trăim şi mai departe ca Români adevăraţi şi creştini buni cu limba, legea şi datinile noastre străbune, şi bună înţelegere cu ceilalţi compatrioţi, având aceleaşi drepturi şi aceleaş datorinţe;

deoarece proiectul acesta, fără aş ajunge scopul impune sarcini nouă şi grele, insuportabile poporului şi va produce numai ură, vrajbă şi neînţelegeri între diferitele popoare din patrie şi aduce nemulţămire naţionalităţilor nemaghiare, ceea ce este în detrimentul iubitei noastre patrii comune şi al tronului, faţă de care totdeauna am fost şi suntem cu credinţă şi alipire neclintită;

protestăm sărbătoreşte şi din toate puterile înaintea lui Dumnezeu şi a lumei contra acestui proiect de lege şi pretindem ca să fie retras.

Exprimăm mulţămită şi încredere arhiereilor români, ca capii naturali ai noştri pentru paşii făcuţi întru apărarea bisericei şi şcoalei noastre şi cerem ca să continue cu toată energia lupta; în cas de lipsă să ducă plânsorile noastre înaintea Tronului;

iar dacă glasul arhiereilor şi al poporului român ar rămânea neascultat, cerem ca capii noştri bisericeşti, în faţa pericolului ce ne ameninţă neamul şi în interesul solidarităţii naţionale bisericeşti, să facă paşii de lipsă, ca poporul român de sub coroana sfântului Stefan să se închege într'o singură biserică naţională românească;

exprimăm deplină încredere şi mulţămită deputaţilor noştri naţionali din dietă, ca conducători chemaţi şi încrezuţi ai noştri, pentru lupta bărbătească, ce o poartă în dieta ţării întru apărarea drepturilor şi intereselor neamului nostru. Vrem ca să lupte şi mai departe cu toate mijloacele constituţionale pentru a zădărnici ca proiectul să devină lege;

în cas când totuşi proiectul ar ajunge lege, decât ca noi să purtăm sarcina unor şcoale, cari au menirea a fi spre pierirea noastră, cerem ca mai bine să fie toate sistate;

cerem dela arhiereii şi deputaţii noştri, ca având în vedere gravele interese ale neamului nostru, să convoace cu toţii o mare adunare generală a întregului neam românesc de sub coroana St. Stefan.

Pretindem însă ca statul să dea conform legilor ajutor şcoalelor confesionale, însă fără nici o ingerinţă şi fără nici o restricţiune, punându-l la libera dispoziţie a autorităţilor superioare bisericeşti;

cerem întroducerea votului universal fără restricţiune şi votizarea secretă prin comune, cerem libertatea pressei şi a întrunirilor publice, precum şi întroducerea dărei progresive, — tot atâtea legi cari corespund dreptăţii, dreptului şi datorinţelor, pe cari toţi cetăţenii egal le suportăm.

*

Proiectul de rezoluţiune a fost primit din partea adunării cu unanimitate şi cu mare entuziasm. Se vedeau feţe udate de lacrămi de bucurie şi ziceau cei mai bătrâni că din 48 nu s'a mai pomenit în ţara Oltului o astfel de însufleţire pentru apărarea limbei, legei şi a neamului românesc.

Corespondentul.

*

Comitetul parochiei gr. or. române din Făgăraş a votat în şedinţa sa ţinută în 31 Martie n. sub presidiul d-lui Dr. Ioan *Turcu* o energică resoluţiune în contra proiectului Apponyi. O vom publica în nrul de mâne.

Adunarea de protestare din Arad.

Adunarea poporală de protestare, ţinută Luni în Arad, a succes grandios. Au participat Românii din vre-o 200 sate în frunte cu protopopii, preoţii şi învăţătorii lor din cercurile electorale Arad, Pecica, St.-Ana, Iosăşel, Boroşineu, Chişineu, Şiria şi Radna. Adunarea s'a ţinut în piaţa Aradului şi au luat parte cam 8—10.000 Români, în majoritate covârşitoare ţărani. Adunarea a fost presidată de d-l adv. Mihail *Velici*, vicepreşidenţi au fost proclamaţi d-nii Vasile *Beleş*, prot. gr. or. al Aradului şi Marcu *Pascuţ*, protopop gr. cat. în Şiria, iar notari d-nii Sever *Bocu* redactor şi Iosif *Moldovan* învăţător.

D-l *Velici* deschizând adunarea expune scopul acestei întruniri, apoi dă cuvântul protopopului M. *Lucuţa*, care într'un lung şi bine alcătuit discurs analisează punct de punct proiectul de lege şcolar al ministrului Apponyi, demonstrând că dispoziţiunile acestui proiect conţin un adevărat atentat contra existenţei şcoalelor noastre şi în contra existenţei neamului românesc.

Al doilea orator a fost d-l *Rusu-Şireanu*, care arată intenţiunea ascunsă şi duşmană, de care a fost condus ministrul Apponyi la pregătirea acestui proiect, spune că acest proiect de lege a stârnit pretutindeni între Români nemulţumire şi indignare şi mulţumeşte în fine tuturor celor presenţi pentru interesul ce-l arată pentru durerile neamului românesc în aceste zile de grea încercare.

In mijlocul unei însufleţiri generale ia cuvântul ţăranul N. *Lăzărescu* din Şiria, care expune suferinţele Românilor, ridică protest contra noului proiect, apelează la solidaritate şi încheie cu cuvintele »Iubiţi biserica şcoala şi patria şi jertfiţi totul pentru ele«.

A urmat la cuvânt dep. *Goldiş*, care într'un discurs avântat vorbeşte de marile principii ale libertăţii, frăţietăţii şi egalităţii, propovăduite de însuşi Ludovic Kossuth în anul 1849 şi arată că proiectul lui Apponyi calcă in picioare aceste sfinte principii.

Ultimul orator a fost d-l *Grofşoreanu* învăţător, care arată în pilde pedagocice, spuse la înţelesul poporului, relele ce le aduce acest proiect pe capul poporului Român. »Aşa e cu noi, zice d-l Grofşoreanu, într'adevăr că noi dascălii avem plată rea, şi cerem şi noi să ni-se îmbunătăţească, *dar să nu ni-se lege sufletul. Mai bine mâncăm ceapă cu mălai, decât să ne vindem sufletul.* (Aplause îndelungate.)

D-l Sever *Bocu* dă apoi cetire următoarei resoluţiuni, care se votează cu unanimitate:

Rezoluţiunea

adunării poporale a cetăţenilor din cercurile electorale: Arad, Pecica, St.-Ana, Iosăşel, Boroşineu, Chişineu, Şiria şi Radna.

I. Adunarea poporală ridică cel mai energic protest împotriva proiectului de lege despre raporturile de drept şi despre plata învăţătorilor dela şcoalele confesionale şi comunale.

Adunarea constată, că prin acest proiect de lege se vatămă adânc drepturile bisericilor autonome din ţară, drepturi, cari au fost întărite prin legile fundamentale ale ţării în anii 1848 şi 1868. Se vatămă adânc îndeosebi articolul de lege IX din 1868, care bisericei gr. ort. române din Ungaria şi Ardeal îi garantează autonomie deplină, în toate afacerile ei bisericeşti şcolare şi fondaţionale.

Acest proiect de lege cu volnicie pune şcoalele la dispositiunea discreţională a guvernului ţării, lăsând pe partea confesiunilor şi a comunelor politice numai datorinţa de a jertfi din greu pentru acele şcoale şi pentru neînsemnat ajutor din partea statului, dând toată puterea asupra lor în mânile ministrului.

Invăţătorii şcoalelor confesionale sunt răpiţi de sub autoritatea firească a bisericilor şi sunt supuşi arbitriului comisiunilor administrative, care la fiecare moment îi poate suspenda şi amova din posturile lor. Peste tot, prin acest proiect învăţătorilor, cari sunt şi ei cetăţeni ai ţării, li-se răpesc cele mai elementare drepturi cetăţeneşti.

Acest proiect vatămă adânc acea lege dumnezeească, ca fiecare om numai cu firea să se poată desvolta, batjocureşte acel principiu fundamental al ştiinţei despre creştere, că în şcoala elementară numai limba maternă a pruncilor poate să fie limba învăţăturii, desfiinţează §-ul 58 al legii fundamentale, articolul XXXVIII din 1868, care dispune, ca în şcoala poporală fie-care elev să primească învăţătura numai în limba maicei sale, este contrar legii despre egala îndreptăţire a naţionalităţilor articolul XLIV din 1868, care impune guvernului datorinţa, nu de a umbla să maghiariseze pe cetăţenii nemaghiari ai ţării, ci tocmai dimpotrivă să grijească de aceea, ca aceşti cetăţeni să fie cultivaţi în limba lor.

Proiectul de lege despre raporturile de drept şi plăţile învăţătorilor confesionali şi comunali, se razimă pe aceea supoziţiune, că popoarele nemaghiare ale ţării nu se pot ferici altfel în ţara lor, decât numai aşa, dacă vor învăţa a vorbi ungureşte.

Supoziţiunea aceasta este cea mai îngrozitoare nedreptate faţă de popoarele nemaghiare ale ţării, care atât în temeiul legilor pozitive ale patriei, cât şi în temeiul dreptului firesc, dar mai ales şi mai presus de toate în temeiul voinţei lor nestrămutabile şi în conştiinţa puterii lor de a-şi validita această firmă voinţă, pretind ca aici în ţara lor, să se poată ferici în limba lor, şi resping dela sine cu indignaţiune gândul, ca limba lor să fie degradată la limba de a doua clasă, care să nu aibă îndreptăţire în viaţa publică, ci mai vârtos aceste popoare pretind alcătuirea astfel a statului, ca fiecare popor să fie instruat, administrat şi judecat în limba sa proprie.

Nu vrem să fim cetăţeni de a doua mână, cari afară de limba lor maternă trebue să înveţe încă o a doua limbă, pentru ca să poată deveni cetăţeni de clasa primă, ci precum deopotrivă suntem la toate greutăţile cu fraţii noştri maghiari, astfel deopotrivă vrem să fim cu dânşii la toate drepturile, deci şi la drepturile limbii.

II. Adunarea poporală se identifică cu activitatea deputaţilor naţionalişti din dieta ţării, cari luptă peatru egala îndreptăţire a tuturor popoarelor din patrie şi în deosebi le exprimă mulţămită pentru lupta lor de până aci, purtată contra proiectului de lege a contelui Apponyi şi cere de la ei şi de aci înainte lupta cea mai energică şi aplicarea tuturor mijloacelor posibile în cadrul legii, pentru a zădărnici primirea şi sacţionarea acestui proiet de lege.

III. Asemenea mulţămeşte adunarea episcopatului bisericilor surori gr. orientale şi gr. catolice române, pentru apărarea energică a drepturilor acestor biserici, pentru protestul bărbătesc dat în contra nizuinţelor antipatriotice de a desfiinţa şcoala românească, izvorul de cultură al poporului românesc, în tot eauna credincios patriei şi tronului. Cerem acestor iubiţi archierei ai noştri ca în caz de lipsă să meargă chiar la treptele tronului, tălmăcind plânsoarea poporului român în faţa împăratului şi regelui nostru, care este părinte deopotrivă iubitor tuturor popoarelor.

IV. Adunarea mulţămeşte şi învăţătorilor confesionali, cari dovedind o caldă dragoste de neam, au hotărât încă astătoamnă în ancheta lor, a întregei învăţătorimi, că ei numai atunci sunt învoiţi să primească ajutor de stat, când acesta li-s'ar da fără condiţiuni, cari altereazä drepturile garantate în constituţiunea noastră bisericească.

V. Simţindu-ne neamul întreg în cea mai mare primejdie, cerem convocarea şi ţinerea adunării într gei naţiuni româneşti, care să iee măsurile admise prin constituţiunea ţării şi prin legea supremă a binelui obştesc pentru pericolul, ce s'a năpustit asupra însaşi fiinţei noastre ca popor osebit.

VI. Adunarea trimite parlamentului ţării petiţiune, în care din motivele sus înşirate, cere retragerea proiectului de lege referitor la şcoalele confesionale şi comunale şi esmiterea unei comisii parlamentare, care să pregătească propunerile de lipsă pentru rezolvirea chestiunei naţionale din patrie, pe temeiul dreptăţii, umanităţii şi egalei îndreptăţiri naţionale a tuturor popoarelor conlocuitoare.

*

D-l Bocu face după aceea propunerea, ca o deputaţiune să aducă la cunoştinţă P. S. Sale episcopului Ioan I. Papp al Aradului hotărârea adunării referitoare la archiereii români şi să exprime P. S. Sale mulţămita adunării pentru apărarea autonomiei bisericei gr. or. române, iar biroul adunării să fie încredinţat cu compunerea petiţiei către parlament, iar cu prezentarea acelei petiţiuni la preşedintele camerei să fie însărcinat deputatul V. Goldiş. (Toate propunerile se primesc cu mare însufleţire.)

După aceste preşedintele închide adunarea, iar cei prezenţi intonează cu capetele descoperite »Deşteaptă-te Române«.

---

mai bine de un secol, mulţi o cred şi au căutat comorile, dar fără rezultat şi astfel e de prisos să trimită testamentul«...

In secolul al XVIII-lea credinţa despre comori îngropate în Cluj şi în împrejurime era aşa de înrădăcinată, încât pe la anul 1790 s'a format o »Societate pentru căutarea comorilor«, cu membrii din Cluj şi din alte părţi, până şi din Ungaria. Intre membrii au fost şi câţiva Români. Scopul societăţii era să desgroape comorile ascunse în diferite locuri şi apoi să le împartă frăţeşte. Se înţelege că cheltuielile le suportau membrii cu avere, pe când cei săraci prestau alte servicii, făceau săpături sau căutau locurile cu închipuitele comori. Intre aceşti din urmă jucau rol cu deosebire prorocii (divinatores) şi vizionarii. Ei designau locul unde trebuia să se sape. Mai multe săpături s'au făcut în pădurea Mănăşturului. Comorile căutate nu s'au aflat, dar câţiva din membrii şi-au prăpădit toată stăricica, ce biată aveau.

Ajungând la cunoştinţa autorităţilor isprăvile »societăţii«, în toamna anului 1796 membrii au fost arestaţi şi unii din ei pedepsiţi, apoi au fost admoniaţi cu toţii să nu umble după fantasmagorii şi să-şi prădeze averea căutând bogăţii, cari nu esistă, ci să şi vază de meseriile şi ocupaţiile ce le au....

Astfel de sfârşit tragicomic a avut »Societatea pentru căutarea comorilor« din Cluj, dela capătul veacului al XVIII-ea.

Silvestru Moldovan.

Din piață miile de Români s'au dus dus într'un măreț cortegiu la reședința episcopului Papp. Apărând P. S. Sa în fereastră d-l *Veliciu* îi prezentă omagiile adunării. Răspunde emoționat P. S. Sa episcopul *Papp*, spunând că episcopatul a crezut că-și împlinește o datorie și către biserică și către patrie, făcând demersurile de până aci la guvern și arătându-i că proiectul său vatămă adânc autonomia noastră bisericească și legile fundamentale ale țării. Episcopatul nu este ostil limbei statului, ca să se propue în școlile confesionale, nu însă în măsura pe care o cere proiectul lui Apponyi, care ar fi în detrimentul limbii materne și a celorlalte cunoștințe trebuincioase vieții. Speră că în definitiv ministrul și legislația vor cumpăni justele noastre obiecțiuni.

Terminând P. S. Sa binecuvântă pe cei întruniți — apoi mulțimea se împrăștie în ordine și liniște.

Cetățenii din cercul electoral **Teaca** (comitatul Cojocna) sunt prin aceasta rugați a lua parte la **adunarea poporală** care se va ținea Joi în 11 Aprilie st. n. a. c. la 11 oare a. m. în piața mare înaintea casei comunale din **Teaca**.

Program: 1. Deschiderea adunării și constituirea. 2. Desbaterea asupra proiectului de lege al guvernului cu privire la școalele elementare. 3. Proiect de resoluție. 4. Inchiderea adunărei.

Teaca în 15 (28) Martie 1907.

Clemente Raicu m. p. protopop, Dr. Eugen Brau m. p. advocat, Dr. Ioan Vescan m. p. advocat, Ioan Moldovan m. p. v.-protopop, Ioan Russu m. p. preot, Stefan Russu m. p. preot, Alexandru Gherghel m. p., Victor Raicu m. p., Dumitru Giurgiuca m. p., Anton Dorgo m. p., Ilariu Nicoară m. p., Ioan Sasu m. p., Simion Sibian m. p., Ioan Chira lui Simion m. p., Ioan Chira lui Nicolau m. p., Ioan Lupșa m. p., Ioan Sabău lui Pavel m. p., Mihai Bodor m. p., Toma Hodean m. p., Ignat Visuian m. p., Vasilie Pop m. p., Mihail Hodean m. p., Simeon Magoș m. p., Ioan Magoș m. p., Mihailă Visuian m. p., Precub Popp m. p., George Sabău m. p., Mihailă Teglariu m. p., Ioan Hodean m. p., Mihailă Teglariu lui Iuonică m. p., Timoftei Magoș m. p.

Adunarea de protestare

a Sârbilor din Becicherecul mare.

Duminecă s'a ținut în Becicherecul mare adunarea poporală sârbească, anunțată de noi, la a cărei ordine de zi a fost luarea unei hotărîri cu privire la atitudinea Sârbilor în chestiunea proiectului Apponyi. La adunare au participat deputații naționaliști sârbi *Musicki*, *Manoilovici*, *Mrksici* și numeroși delegați din provincie. Biroul adunării s'a constituit în modul următor: presidenți protopopul Baltasar *Popovici* și adv. Mladen Passici, iar secretar d-l Iasa *Tomici*.

Deschizându-se adunarea, d-l Iasa *Tomici* face o dare de seamă asupra gravaminelor poporului sârbesc, analisează dispozițiunile agravante ale proiectului Apponyi și presentă spre primire un proiect de resoluțiune. In resoluțiune se accentuiază între altele că proiectul presentat dietei nu corespunde nici postulatelor învățământului modern nici intereselor poporului sârbesc și se cere, ca guvernul să fie îndrumat a elabora un nou proiect de lege cu concursul autorităților bisericești autonome, care să corăspundă autonomiei bisericei sârbești, învățământului modern și intereselor Ungariei. Proiectul invită în fine pe deputații sârbi, ca să ia în dietă posiție energică în contra acestui proiect.

Proiectul de resoluție a fost primit unanim și cu vii aprobări. După aceea d-na Ilici *Branco* a presentat președintelui Popovici *un memorand (în 2 volume) cu peste 30,000 iscălituri ale femeilor sârbe*, cu rugarea ca să-l transpună guvernului. *In acest memorand femeile sârbe protestează cu toată hotărîrea contra proiectului Apponyi.*

Deputatul Dr. *Musițki* declară în fine că deputații sârbi vor lucra în dietă conform dorințelor exprimate în resoluțiunea votată. Cu aceasta adunarea s'a închis.

*

Supărarea din cauza protestului Sârbilor e mare în tabăra guvernamentală. »Budapester Tagblatt«, foaia lui Dr. Iulian Weiss, cel-ce a fost ales cu gendarmii deputat la Bocșa, scrie între altele:

»Hotărîrea ce a luat-o *adunarea Sârbilor radicali* e pentru noi nu numai o surprisă, ci și o desamăgire dureroasă. Tocmai dela radicalii sârbi cari au simpatisat pe față cu Maghiarii în decursul luptelor naționale și pentru restabilirea stărilor constituționale, nu s'a așteptat să anunțe cea mai hotărîtă opoziție proiectului școlar al lui Apponyi.«

»Se vede că Sârbii noștri — căci congresul a vorbit în numele tuturor Sârbilor din Ungaria, s'au alăturat acțiunei, ce a fost înscenată de Români spre a combate acest proiect de lege leal și moderat (?!). Și Sârbii sunt dar în tabăra celor, cari se plâng de acte de violență maghiare contra naționalităților. Aceasta nu corespunde raporturilor tradiționale între Sârbi și Unguri.«

»Bud. Tagbl.« se mângâie însă, că massele poporului sârbesc nu gândesc ca agitatorii sârbi. De aceea, zice nu atribue o importanță mai mare rezoluției din Becicherecul mare...

Dacă este așa atunci de ce foaia guvernamentală este atât de surprinsa, desamăgită și năcăcăjită de ce s'a petrecut la Becicherecul mare?

Evenimentele din România.

Arestarea Potemkiniștilor din Câmpina și Buștenari. Din Câmpina se anunță: In urma unui ordin al generalului Hârjeu din Ploiești, au fost chemați Luni la poliție toți cei 43 de Potemkiniști, cari lucrau în Câmpina în majoritate la Steaua Română. După-ce li-s'a luat un scurt interogatoriu, ei au fost urcați în tren și expediați cu primul tren sub escortă spre București. In urma acestei măsuri, care a fost luată de către d-l căpitan Condeescu, comandantul trupelor din Câmpina, s'au arestat și cei 36 potemkiniști din Buștenari și tot sub escortă au fost trimiși înspre București. In trecerea lor înspre Capitală fiind trenul oprit în gara Ploiești, ei au fost coborîți și dați în primirea autorităților locale, cari au dispus imediata lor ducere la închisoare.

Una din pricinile acestei arestări în massă, se zice că ar fi următoarea: Unul din Potemkiniști ascultând Duminecă seara cum vorbiau mai mulți ofițeri într'un local public, a plecat după-ce i-a înjurat. El a fost auzit de câțiva inși cari l'au denunțat, și căpitanul Condeescu raportând acest fapt d-lui general Hârjeu și ca o dovadă a stărei de spirit ce domnește printre rușii din Câmpina, a primit ordinul de a-i aresta fără nici o prevenire. Ordinul s'a și executat întocmai.

O pastorală de deslegare a Mitropolitului Primat. Din București se anunță: Mai mulți proprietari de moșii, între cari și d-l C. Dissescu, au primit telegrame din partea sătenilor prin cari îi asigură că vor păstra liniștea și nu se vor deda la disordini, *cu condițiunea să fie imediat deslegați de jurământul pe care l'au făcut* că vor face răscoală. Mitropolitul Primat va da în curând o epistolă pastorală, prin care va deslega pe toți sătenii de jurământul pe care îl vor fi făcut de a se deda la turburări și excese.

Arestare. Luni parchetul din București făcând o descindere la d-l Alex. Constantinescu, secretarul general al sindicatelor de muncitori din România, care ținea acasă la dânsul în acel moment o consfătuire intimă cu mai mulți membri din comisiunea generală a sindicatelor, l'a arestat.

Un apel al guvernului. Se zice, că guvernul va face apel la proprietarii și arendașii români și străini, cari au suferit pagube de pe urma răscoalelor țărănești, *să nu ceară statului despăgubiri*, dat fiind că statul a suferit mai mult decât ori cine, moral și material, de pe urma acestor răscoale.

Mișcarea generală a răscoalelor. (Relații oficiale pe ziua de eri, Marți, 20 Martie.) *Prahova.* Prefectul comunică, că în tot județul e liniște. — *Buzău.* Liniște în tot județul. — *Tecuci.* Ordinea restabilită. Prefectul mijlocește tratativele între proprietari, arendași și țărani. — *Covurlui.* Liniște desăvârșită; se continuă tratativele între proprietari, arendași și țărani. Se fac anchete în toate satele și se operează arestarea instigatorilor. — *Roman.* Liniște. Sunt arestați 530 răzvrătiți și instigatori. — *Vaslui.* Liniște. Se observă încă oare care agitație la Ruginoasa, Cosmești, iar în satul Dănești, s'au tras în noaptea de Duminecă câteva focuri de pușcă asupra patrulei de jandarmi. N'a lovit pe nimenea. S'a făcut anchetă și operat arestări, fără a se întâmpina vreo rezistență din partea țăranilor. — *Dolj.* Liniște. Se mai observă oare-care agitație în cătunele dimprejurul comunei Argetoaia. Măsurile luate sunt suficiente. — *Dâmbovița.* Liniște, se fac încă arestări.

ȘTIRILE ZILEI.

— 21 Martie v.

Un ziarist englez despre România Corespondentul vienez al ziarului englez »Times« vorbind de România s'a exprimat astfel: »Consider ca țări fericite acelea despre cari nu se vorbește prin gazete și eu număram printre aceste țări și Romnia. Gazetele sunt de multă vreme pline de evenimente din Bulgaria, Serbia și Grecia; despre România se vorbia însă foarte rar. Iată că acum însă toată atenția ziarelor este concentrată asupra României și încă într'o chestie, care arată până la evidență că România nu este o țară fericită. Nu pot decât să doresc Românilor ca țara lor să fie cât mai curând dată uitărei de către ziare«.

Banca Națională a României a donat suma de 50.000 lei spre a se împărți soldaților ca recompensă pentru devotamentul arătat cu ocazia răscoalelor. In acelaș scop au mai subscris d-l Eugen Carada 10.000, banca Marmorosch Blank 20.000, d-l Blank 8000 lei.

Principesa Cuza, după cum se anunță din București, se află greu bolnavă la Piatra-Neamț. Principesa, care este în vârstă de 84 ani, sufere de o dublă pneumonie. D-l Th. Roseti, fratele principesei, se află la căpătâiul bolnavei.

† Dr. Eduard Gregr. Din Praga se anunță că conducătorul ceh, deputatul Dr. Eduard *Gregr* a încetat din viață Luni după amiazi pe moșia sa din Ctyrkoly în etate de 80 ani.

Un metropolit revoluționar. Hilmi-Pașa, inspectorul general al Macedoniei, a dat ordine severe Caimacanului din Doiran (Vilaetul Salonic), ca să someze pe mitropolitul grec de acolo să înceteze cu agitațiunile și predicile sale revoluționare. Altfel se va cere dela Constantinopol destituirea și darea lui în judecată.

Ameliorarea salarelor medicilor de cerc și comunali. Ministrul de interne a pregătit un proiect de lege, prin care se hotărește, că medicul de cerc sau comunal nu poate avea plată mai mică decât 1600 coroane. Medicii primesc 4 cuincuenalii de câte 1000 coroane și în locurile, unde viața e mai scumpă, ajutor de stat în suma de 1200 cor. anual.

O scrisoare a artistei Duse. Marea artistă Eleonora Duse, care venise la București spre a da niște reprezentațiuni, a fost primită Luni seara la orele 6, în audiență de regina României, care a reținut'o mai bine de o oră. In aceași zi d-na El. Duse a adresat d-lui Feder următoarea scrisoare: Cu cea mai mare părere de rău recunosc că trebue amânată pentru vremuri mai bune urmarea reprezentațiilor noastre. Cu durere și mâhnire părăsesc țara d-voastră atât de trist încercată în acest moment. Păstrați vă rog urarea adâncă și sinceră a unei inimi, care speră în liniștea și fericirea țărei d-voastră. — *Eleonora Duse.*

Alegerile pentru dieta finlandeză. Știrile sosite cu privire la resultatele alegerilor pentru dieta finlandeză semnalează un succes colosal al socialiștilor. Femeile având aici toate drepturile, au fost alese 30 femei, între cari și o servitoare. Până acum resultatul alegerilor este următorul: 76 socialiști, 56 conservatori, 28 liberali, 24 democrați, 12 agrarieni și 3 social-clericali.

Isprăvile bandelor grecești din Macedonia. Ziarul »Politische Correspondenz« află din Salonic următoarele: O bandă grecească alcătuită din 100 de persoane din împrejurimile lacului Yenid, a năvălit asupra localității Kufalevo, omorând mai mulți tineri bulgari. Patru bulgari cari treceau drept organele principale ale comitetului macadonean, au fost prinși de banda grecească. Soarta celor dispăruți nu se cunoaște. Bandele au atacat și localitatea Serbochori, unde au distrus prin foc toate locuințele țăranilor bulgari. Din Sorea și Drama se comunică că grecii au pretutindeni o atitudine agresivă față de Bulgari.

Școlile din Grebena. Din Grebena (Macedonia) se scrie că noul Caimacan a vizitat școlile românești din acea localitate și a rămas pe deplin satisfăcut atât de primirea simpatică ce i-s'a făcut cât și de progresul elevilor români. Caimacanul a asigurat pe președintele comunității române și pe protopopul Constantinescu că dacă Românii vor continna a se desvolta pe cale pacinică autoritatea imperială le va face toate înlesnirile.

Mare scandal în New-York Tânărul Briston Draper, fiul guvernatorului din statul Massachusetts, în sera când trebuia să se cunune cu d-ra Alice Marjorie Ray, care aparține uneia din cele mai bune familii, a fugit la Boston, unde s'a căsătorit chiar în acea noapte cu d-ra Queenie Sanford, o coristă. — Afacerea aceasta a provocat mare scandal.

O fabrică incendiată. In împrejurimile Londrei a luat foc și a ars în întregime o fabrică de țigări. Intre altele au ars 100,000 țigări da havana. Pagubele sunt de aproape o jumătate de milion.

Mari ninsori în România. Din București se anunță că în întreaga țară a început eri să ningă. In Moldova s'au înzăpezit mai multe trenuri.

Bibliografie.

A apărut Nr. 7 din **„Revista politică și literară“** cu următorul sumar: Dr. Cassiu Maniu: Cum vom fi liberi? Mihail Sodoveanu: Mănăstirea Râșca. I. Agârbicean: Precupaș.— Adunarea dela Blaj.— Em. Gârleanu: Ochiul lui Turculeț. A. Ciato: La chestia libertății de pressă. Dafin: Primăvara (poezie). Al. M.: O adunare pentru limba românească. Dr. V. Macaveiu: O săptămână în țară. L. Rusu și Al.: Cronică literară.

A apărut Nr. 4 din revista **»Ramuri«** revistă literară lunară cu următorul sumar: Elena Farago: Scrisoare (poezie). Ecaterina Pitiș: Sonet. N. Bănescu: Cârmuirea Craiovii și datoriile pentru cultură. I. U. Soricu: Pribegie (poezie). Căpitan A. D. Sturdza: Credința ostășească (studiu) II. I. M. Marinescu: Pescarul (poezie). I. U. Soricu: In haina ta de sărbătoare (poezie). D. N. Ciotori: Ceas rău. St. Braborescu: Sclavul. N. Vulovici: Taci inimă (poezie). N. Bănescu C. F.: Cronică. Redacția și administrația: Strada Știrbei Vodă, Craiova. Abonamentul anual: In țară 4 lei. In străinătate 6 lei.

ULTIME STIRI.

Viena. 3 Aprilie. Din Atena se anunță, că în toate părțile Greciei se operează minuțioase arestări în vederea vizitei regelui Victor Emanuel. Grație acestor măsuri riguroase se speră că vizita regelui Italiei se va trece în liniște și fără nici un incident.

București. 3 Aprilie. Mitropolitul Primat a adresat următoarea telegramă către protoereii eparhiei: Mi se aduc la cunoștință că sătenii răsculați nu vor să se liniștească și să între în ordine, pe motiv că sunt legați cu jurământ de cei ce i-au îndemnat la fără de legi. Comunicați preoților să încredințeze pe săteni că *a ține un jurământ contra învățăturii bisericei și țării este o crimă, pedepsită de mânia lui Dumnezeu și de legi* și cetindu-le rugăciuni să le spue că sunt deslegați de ori ce jurământ ar fi făcut pentru a se împotrivi legilor, autorităților și de a face fapte oprite de Biserica.

Craiova. 3 Aprilie. Președintele camerei de comerț d-l N. Ghilțu, deputat, a convocat pentru Vineri 23 Martie pe toți președinții camerilor de comerț la București, pentru a se discuta asupra măsurilor ce ar fi de luat față de stagnația produsă în comerț, din cauza răscoalelor. Este vorba să se intervină pe lângă ministerul de finanțe spre a se vedea dacă nu se poate obține *acordarea unui moratoriu pentru comercianții, cari au fost atât de greu loviți.*

Londra. 3 Aprilie. Secretarul de stat al ministerului de externe al Germaniei a declarat telegrafic ziarului »Tribune« că este cu totul neîntemeiată știrea ziarului parizian »Temps«, după care Germania s'ar abține dela conferența dela Haga în cazul când Anglia ar propune chestiunea desarmărei.

Lyon, 3 Aprilie. Congresul socialiștilor francezi s'a declarat în favorul admiterei femeilor la votul universal.

Petersburg, 3 Aprilie. Circulă sgomotul, că Duma va fi în curând disolvată. Guvernul să se fi convins, că o conlucrare a sa cu Duma este imposibilă.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branisce

La Tipografia şi Libraria A. MUREŞIANU Braşov,

Se pot procura

următórele cărţi literare dela scriitorii noştri de valóre:

	Cor.
Alexandri: „Poesii“ (30 banĭ porto)	1·50
„ „Teatru“ I, II, III à . .	1:50
„ „Proză“	1·50
Alexandrescu: „Versurĭ“	1.25
Brătescu: „Nuvele“	1·50
Bolintineanu: „Poesii“	1·50
Cunţan: „Poesii“	1·25
Negruţii: „Proză“	1·50
Eminescu: „Scrierĭ politice“ literare	2.—
„ „Literatura populară . .	1·50
Filimon: „Ciocoii vechĭ şi noi séu ce nasce din pisică sórecĭ mănâncă	1·30
Constanţa Hodoş: „Frumos“ . . .	1·50
Ispirescu: „Basme“	1·50
Iorga: „Cuvinte adevĕrate“ . . .	2·50
„ „Gândirĭ“	1·50
„ „Sate şi mănăstirĭ“	2·50
„ „Némul românesc“	2·50
Gorun: „Taina a şasea“	1·50
Leca: „Poesii“	1·50
„ „Tainele cerului“	1·50
Pann: „Povestea Vorbei“	1·50
Rosseti: „Intre Capşa şi Palat“ (impresiĭ) . . . . , ...	2.—
Scrob: „Roua şi Bruma“ (poesii) .	1.50
Sadoveanu: „Soimii“	1.50
„ „Durerĭ înăbuşite“ . .	2.—
„ „Poveştirĭ din rĕsboiŭ“	2.—
„ „Crâşma lui moş Precu“	2.—
Negoescu: „Fabule“	1.21
Delatismana: 100 Basme	2 50
Genlis: „Povestirĭ Morale“	1·55
Livescu: „Nu se cuvine“	500.
Bârsan: „Visurĭ de noroc“ (poesii).	2 —
Chendi: „Preludii“	2·50
Grigorovitza: „Chipurĭ şi graiurĭ din Bucovina“	2.50
Teodor: „Din viaţa marinarului“ .	1.50
„Rutenisarea Bucovinei“, de un Bucovinean . . . . , . .	3.50
Slavicĭ: „Din Bătrânĭ“, (naraţiune istorică	2·50
„ „Vatra părăsită“ (nuvelă) .	2·—
Augustin Paul: „Intre Someş şi Prut“	1·50
Jules Brun: „Moşnégul de la munte“ (roman)	1.50

„Rîs şi plâns“, schiţe umoristice şi nuvele de Vasile *Pop*, preţul 1.50 coróne, plus 20 banĭ porto.

„Neamul romănesc din Ardeal şi Ţera ungurescă“ de Iorga. Vol. 1. Cor. 2·50 plus 20 banĭ porto.

„Neamul românesc în Ardeal şi Ţara ungurescă“ de *Iorga*. Vol. II. Preţul cor. 2·50, plus 20 banĭ porto.

A apărut **„Dac'aşĭ fi o păsărică“** o romanţă frumósă pentru voce si piano, cuvintele de I. Ioanovits, compusă de d l *Stefan C. Voicu*. op. 1. preţul 80 banĭ plus 5 banĭ porto şi se póte procura prin Librăria A Mureşianu Braşov.

»Romana«

este titlul broşurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureşianu, cu descrierea şi esplicarea dansului nostru de salon

„Romana“ dans de colónă în 5 figurĭ. *Descrisă şi esplicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o întroducere („în loc de prefaţă“,) de *Tunarul din Dumbrău*, **Popa**. — Tipografia Aurel Mureşianu, Braşov 1903.

Broşura este în cuart mare, hârtie fină şi tipar elegant, cu adausul unei cóle de note (musica „Romanei“ cu esplicărĭ) şi costă numai 2 cor. 50 banĭ (plus 5 banĭ porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se póte procura de la tipografia A. Mureşianu, Braşov.

Damele şi Domnii palizi

obţin prin întrebuinţarea

rouei de trandafiri a lui Grolich

o rumeneală delicată a obrazilor. Din aceasta se toarnă câte-va picături pe un mic burete şi îşi freacă cu el obrazul. După o unică întrebuinţare se iveşte un ton delicat trandafiriu deschis. In-

trebuinţându-se de mai multe-ori coloarea devine mai închisă şiare un efect admirabil cu deosebire seara. Ori cine poate să-şi dea aşa dar o rumeneală mai închisă sau mai deschisă fără cea mai mică teamă, că **roua de trandafiri a lui Grolich** ar ataca pielea, de-oare-ce ea este absolut inofensivă. **Roua de trandafiri a lui Grolich** este durabilă, se poate înlătură prin spălat şi este economicsoă la întrebuinţare. La cumpărare să se aibă în vedere firma mea, căci există deja imitaţii fără valoare. Preţul unei sticle originale **90 cr.** (Porto deosebit) Locul de expediare, unde sunt a se adresă toate comandele:

Laboratorul chemic-cosmetic „La îngerul alb“

a lui

Ioan Grolich în Brünn.

În BRAŞOV se capătă la: **Victor Klein**, farmacia la „Coroana de aur“; **Teutsch & Tartler** Drogist la „Soare“, Strada Vămei 9; **Lang & Theil** Drogist; **Ferd. Jekelius**, farmacia la „Speranţa .

ABONAMENTE

LA

„Gazeta Transilvaniei.“

Preţul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România şi străinătate:	
Pe trei lunĭ . .	6 cor.	Pe trei lunĭ . . .	10 fr.
Pe şése lunĭ . .	12 „	Pe şése lunĭ . . .	20 „
Pe un an	24 „	Pe un an	40 „

Abonamente la numerele cu data de Dumineca:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România şi streinătate:	
Pe an	4 cor.	Pe an	8 fr.
Pe şése lunĭ .	2 „	Pe şése lunĭ . .	4 „
Pe trei lunĭ. .	1 „	Pe trei lunĭ . .	2 „

Abonamentele se fac mai uşor şi mai repede prin mandate postale.

Domnii carĭ se vor abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămurit şi a arăta şi posta ultimă.

Administraţiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI.“

Gazeta „Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la zaraful **Dumitru Pop**, la tutungeria, de pe parcul Rudolf şi la **Eremias Nepoţii.**

Tipografia A. Mureşianu, Braşov